

Asia:

U 11/2020 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi ja asetuksen (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki); YM:n jatkokirjelmä

E 118/2020 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n uusi ilmastotavoite 2030

Lausunto EU:n uudesta 2030 ilmastotavoitteesta

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Bioenergia ry tukee EU:n hiilineutraaliustavoitetta 2050. Uusi tiukempi 2030 tavoite johtaa tasaisempaan etenemiseen hiilineutraaliutta kohti. Lopullisen toteutuvan tavoiteprosentin lisäksi on hyvin tärkeää, miten EU pyrkii tiukennuksen toteuttamaan. Bioenergiasektorin ja etenkin ympäristön ja talouden kannalta olennaisten investointien näkökulmasta 10 vuotta on hyvin lyhyt aika. **Kaikkea viime vuosien aikana sovittua lainsäädäntöä ei tarvitse muuttaa, jotta uusi tavoite voidaan EU:ssa saavuttaa.** Monien äskettäin sovittujen lainsäädäntöjen, kuten uusiutuvan energian direktiivin, toimeenpanot ovat kesken. Mitä enemmän lainsäädäntöjä avataan uudelleen, sitä epävarmemmaksi muuttuu yritysten toimintaympäristö, mikä taas hidastaa investointeja. Komission tiedonannon vaikutusarviossa ei ole edes tarkasteltu vaihtoehtoja, joissa uusiutuvan energian direktiiviä ja energiatehokkuusdirektiiviä ei avata.

Bioenergia ry tukee sitä, että uusi päästötavoite pyritään ensisijaisesti saavuttamaan fossiilisten polttoaineiden päästöjä vähentämällä. EU päästökaupan tulee olla ensisijainen keino lisätä EU:n päästövähennystavoitteen kunnianhimoa. Perusmuistiossa todetaan, että lisäksi EU:ssa on tavoiteltava ”maankäyttösektorin nielun ylläpitoa ja kasvua”. Yleisellä tasolla tämä on tavoiteltavaa, mutta jäsenmaiden erilaiseen asemaan hiilinielujen suhteen tulee kiinnittää huomiota. Kysymys on tärkeä Suomelle jäsenmaana, jonka osuus EU:n hiilinieluista on merkittävästi sen kokoa suurempi: vuonna 2019 Suomen nielu kattoi 33 % päästöistä, kun keskiarvo EU:ssa on vain noin 7 % tasolla (2018). Hiilinielut ovat negatiivisia päästöjä ja ilmaston näkökulmasta tavoiteltavia. Niihin ei siksi tulisi soveltaa samanlaista taakanjakoa kuin päästöihin: ei ole Suomen kannalta järkevää tai kohtuullista, että jo nyt suureen hiilinielumme kohdistuu lisäsvaatumuksia, jos niitä vastaavasti fossiilisten polttoaineiden päästöjä muualla EU:ssa lisätään. Asia korostuu tilanteessa, jossa hiilinielut sisällytetään kokonaisuudessaan EU:n tavoitteeseen, kuten komissio tiedonannossaan esittää.

Bioenergia ry ei tue päästökaupan laajentamista tieliikenteeseen 2020-luvulla. Voidaan kysyä, miksi esitystä EU-päästökaupan laajentamisesta tieliikenteeseen ei ole tehty jo aiemmin, jos se olisi 2020-luvulla olennaisen tärkeä muutos EU:n ilmastopolitiikkaan. Nyt aikaa vuoteen 2030 on enää vähän ja jäsenmaat

Suomi mukaan lukien ovat valmistautuneet niin verotuksen kuin politiikkatoimien osalta toimintaympäristöön, jossa tieliikenne ei kuulu EU:n päästökauppaan.

Taakanjakosektorin tavoitteiden kiristämisen osalta tulee ottaa huomioon, että Suomen nykyinen tavoite (-39 %) on EU:n kolmanneksi tiukin. Bruttokansantuotteella mitattuna Suomi oli 2019 vasta [EU:n yhdeksänneksi rikkain jäsenmaa](#). Usealla Suomea rikkaammalla jäsenmaalla (esimerkiksi Irlanti, Itävalta, Saksa, Belgia, Alankomaat) vähennystavoitteet ovat joissain tapauksissa jopa merkittävästi alhaisempia, vaikka Suomessa on pitkät etäisyydet (liikenne) ja muuta Eurooppaa viileämpi ilmasto (rakennusten erillislämmitys). Lisäksi [Suomi käyttää jo kaikkia näitä maita enemmän uusiutuvaa energiaa](#).

Maankäyttösektorin osalta Bioenergia ry tukee perusmuistion linjaa siitä, että 1) Suomen tavoitteena on siirtyminen kasvihuonekaasuinventaarioon pohjautuvaan laskentaan, 2) tulevaisuudessa maankäyttösektorin hiilinielut ja varastot otettaisiin todenmukaisesti huomioon ja 3) LULUCF-sektorin mallin tulisi pohjautua projektoiden sijaan kansallisesti raportoituihin kasvihuonekaasujen päästöihin ja poistumiin. Nykyinen laskentamalli on Suomelle hyvin epäedullinen suhteessa muihin jäsenmaitiin, ja tilannetta vielä kärjistävät LULUCF-asetuksessa käytössä oleva metsiä koskeva kattoluku ja sen määrittelytapa.

Hiilidioksidin sitomiseen voimme käyttää maankäyttösektorin hiilinielun lisäksi myös [kokonaan uutta teknologiaa](#), jonka mahdollistaminen jo 2020-luvulla lainsäädännössä (ml. EU:n ilmastolaki) ja huomioon ottaminen TKI-politiikassa olisi tärkeää. Hiilensidontaan liittyvä teknologia on luonteeltaan luonnon hiilinieluja täydentävää - ei niitä korvaavaa - ja Suomelle uusi mahdollisuus. Komission arvion mukaan teknologiset mahdollisuudet ovat pitkällä aikavälillä jopa suuremmissa roolissa kuin maankäyttösektorin hiilinielut hiilineutraaliuden tavoittelussa (ks. taulukko alla).

	Baseline	ELEC	H2	P2X	EE	CIRC	COMBO	Hiilineutraali EU 2050		
	2050 (MtCO ₂ eq)							1.5TECH	1.5LIFE	1.5LIFE-LB
Carbon captured	5	65	63	449	65	52	239	606	281	385
From Biomass	0	5	6	114	4	5	95	276	84	122
From Direct Air Capture	0	0	0	264	0	0	83	210	123	186
Carbon used	5	65	63	449	65	52	239	606	281	385
Geological Storage	5	65	63	77	65	52	67	298	80	92
Synthetic fuels	0	0	0	372	0	0	172	227	154	226
Synthetic Materials	0	0	0	0	0	0	0	80	47	67
LULUCF	-236	-238	-244	-263	-241	-292	-248	-317	-464	-472
Sink without carbon price	-236	-238	-244	-263	-241	-292	-248	-247	-329	-340
Enhancement with carbon price	0	0	0	0	0	0	0	-70	-135	-132

Lähde: Euroopan komissio 2018

Esimerkiksi [Tukholmassa](#), [Oslossa](#) ja [Britanniassa](#) harkitaan investointeja tällaisiin järjestelmiin jo lähivuosina. **Bioenergia ry:n mielestä Suomeen tulisi luoda maailman parhaat edellytykset tuottaa biomassaan perustuvia kestäviä ja jopa hiilinegatiivisia tuotteita.**

Osana kiertotaloussuunnitelmaansa komissio aikoo tarkastella sääntelykehysten kehittämistä kasvihuonekaasujen poistumien (carbon removals) sertifiointia varten, joka perustuu luotettavaan ja läpinäkyvään hiilidioksidikirjanpitoon. **Mielestämme komission tulisi valottaa jo 2030 ilmastotavoitteen ja siihen liittyvien lainsäädäntöehdotusten käsittelyn yhteydessä, miten 2023 esiteltävä poistumien sääntelykehys istuu näihin muihin suunnitelmiin ja miten hiilensidontaan liittyviä teknologisia innovaatioita ja pilotteja aiotaan Euroopassa 2020-luvulla edistää.**

Tämänhetkisen näkymän mukaan EU aikoo toteuttaa hiilineutraaliuden pelkästään EU:n sisällä tehtävillä toimilla. Tämä nostaa päästöjen vähentämiseen liittyviä kustannuksia Euroopassa, mikä johtanee poliittisessa käsittelyssä alhaisempaan päästövähennystavoitteeseen kuin muuten olisi mahdollista. Tämä on ilmastonmuutoksen torjunnan ja talouden kannalta harmillista. **EU:n tulisikin edelleen jatkaa työtä ympäristöintegriteetin vaatimukset täyttävien markkinamekanismien kehittämiseksi kansainvälisessä ilmastopolitiikassa ja pitää nämä mahdollisuudet mukana myös EU:n oman ilmastopolitiikan kehittämisessä.** Markkinamekanismien käyttö olisi eurooppalaisille toimijoille vain lisämahdollisuus, optio, jota ei olisi pakko käyttää, vaikka mahdollisuus olisi olemassa.

Lisätiedot: toimitusjohtaja Harri Laurikka, harri.laurikka@bioenergia.fi, +358 40 1630 465

Ystävällisin terveisin,
Harri Laurikka
Toimitusjohtaja
Bioenergia ry